

7, 7, BANCOS MADRID
CAJAFRANCO, 17
TELÉFONO 30704

Encara hi ha
empresonats per
idees, encara hi
ha exiliats per
idees, encara hi
ha monarquia.

De 'L' Opinió',
de Barcelona

10 cts.

SETMANARI VALENCIANISTA REPUBLICA

Any I == Redenció, 8 == Valencia 13 de Setembre de 1930 == Telefon 12398 == Núm. 1

Els nostres propòsits i la nostra cordial salutació

Al aparèixer un setmanari o revista, és requisit indispensable que pose en el lloc preferent unes paraules de salutació i de presentació a l' hora. Nosatres, que no volem rompre amb les bones costums del periodisme, anem també a complir este deure.

Però este deure es complica per una simple coincidència de fetxes, que als ulls d' algú lector podria tindre una significació que no és la que correspon als nostres propòsits. Ens referim a que el primer número d' AVANT es publica un dia 13 de Setembre. Si l' any 1923, el general Primo de Rivera no haguera tingut la pensada de sublevar-se per a salvar al país,

el 13 de Setembre seria un dia com qualsevol altre, llevat de la poca gràcia que fa sempre a la gent, una mica supersticiosa. Ara bé; com en aquella data va ocórrer lo que tots sabem, i en els anys successius s' ha commemorat com una fetxa gloriosa, tot hom associa a ella el record de la Dictadura, de les seues malifetes i de les seues moixigangues grotesques.

A nosatres ens ha fet gràcia que, per pur atzar, al referir-nos al segon disabte de Setembre, triarem el dia 13, i lluny de fugir de la coincidència, plena de contrasentit, hem volgut aprofitar-la.

A al nostra manera celebrarem també la diada—ara que no ho poden fer els desapareguts dictadors—; per a nosatres serà també aurora, principi, punt de partida. Nosatres oposarem al sentit de dictadura quartelera, espanyolista i retardatària, el nostre esperit d' ampla democràcia, federalista i liberal. Res millor, per atra part, que demanar a tots els polítics valencians, de dreta, d' esquerra i de centre, quina és la seua opinió sobre el 13 de Setembre de 1923, i esta informació diversa, contradictòria, la trobarà el llegidor en estes mateixes planes, el número proxim.

Este accident, que podríem anomenar de calendari, ens pot servir, com hem dit, per fer una enquesta i per destacar més la nostra posició a base del contrast. Però no pot matigar-nos amb un caràcter distint al que ostentem.

AVANT és valencianista i republicà. Ningú s' havia aveat a vore estes dos paraules juntes, més bé semblaven antípodes. Per a la majoria, el valencianisme era ideologia de dreta. Açò, naturalment, ha sigut sempre un error absurd que no val la pena ni discutir. El valencianisme serà de dreta si el professen homens d' esta significació. Serà esquerra, no hi ha res que ho impedisca, quan els homens liberals es senten valencianistes, cosa que es fa molta falta. El fet és que la conjunció de la denominació valencianista i republicana la realisem nosatres, els que hem creat l' A. V. R., a la qual servirà d' orgue d' expressió este setmanari. I la hem realitat amb plena consciència dels nostres actes, sense el desig de deixar-nos portar per la moda del republicanisme, sinó esperonats per el nostre convenciment.

Amb esta professió de fe republicana creem servir millor, no els nostres ideals de llibertat valenciana, sinó els nostres ideals humans de democràcia i liberalisme.

SUPRIMIT PER LA CENSURA

Com a valencians i com a ciutadans hem de sentir-nos enemics d' un regim que representa completament la negació del nostre doble ideal.

Dins d' esta significació, la nostra labor ha de ser: de cultiu de les coses valencianes, de revalorisació de la nostra personalitat política, de concreció dels ideals de llibertat federal, de propaganda del sentiment de democràcia i liberalisme. En suma, valem preparar als valencians per a que siguin ciutadans perfectes d' un poble lliure, que és València.

No hi ha dubte que molta gent intuíx ja el camí que nosatres venim a senyalar. La Dictadura ha fet revisar idees i sentiments,

SUPRIMIT PER LA CENSURA

La solució espanyola és la República i la República ha de ser federal, és dir, autonomista, basada en la voluntat dels pobles espanyols i en les seues característiques. Pensant així, el deure dels valencians és el de reconstruir la nostra personalitat, el d' enfortir els nostres sentiments de poble, per a que dins d' aquell conjunt no anem a remolc de les atres colectivitats.

Estem convençuts que ens acompanya en la nostra obra l' adhesió de molta gent i la simpatia de grans sectors polítics. Açò, com és natural, constituïx per a nosatres un estimul, una satisfacció i una pròpia i ferma exigència de responsabilitat.

Amb tot lo que hem dit ens considerem ja suficientment presentats. No creguem que ningú pug dubtar respecte de la nostra significació ni de les nostres intencions. En realitat, sols ens esta, puix, per a complir el pla d' este article inicial, dirigir una salutació als homens que tinguen afinitats amb nosatres i a tots els periòdics en general.

I esta salutació la fem plena de cordialitat i del bon desig de que les nostres relacions amb ells siguin profitoses per als interesos espirituals i materials de València.

Revisat encara per la censura

L' A. V. R. davant del projecte de l' anomenat Estatut Regional

El Comitè polític de l' Agrupació Valencianista Republicana, en vista de les actuals gestions per a arribar a la creació d' un Estatut regional, crea de necessitat fixar els seus punts de vista sobre esta qüestió:

Sense insistir en manifestar les seues conviccions federalistes, enten que la iniciativa de formular un Estatut regional té l' interès de tot allò que pugna significar un pas cap a l' autonomia de València.

Ara bé; les persones que per el seu càrrec han tingut aquella iniciativa, carixen, per el seu nomenament, de la significació democràtica indispensable per a realitzar una gestió que ha de representar la voluntat del poble, i no han fet res per contrarestar la seua situació no popular, sollicitant el concurs de les forces polítiques, econòmiques, socials, etc., que hagueren pogut encarnar els sentiments i les opinions de tota València.

Sense entrar a fons en les idees exposades per alguns dels que han pres part en les negociacions preliminars, moltes de les quals idees en si ens pareixen acertades, creem que l' orientació predominant té el defecte de no enfocar en el problema de la personalitat i de l' autonomia valenciana tots els aspectes de la mateixa, i especialment l' aspecte espiritual i polític, sense el qual totes les reivindicacions econòmiques i d' altra naturalesa, malgrat la seua gran importància per als valencians, no seran preses en més consideració per els governs que qualsevol petició de millores ordinàries fetes per una comissió de polítics provincians. Entenem que l' esperit és lo que dona força a les reivindicacions d' un poble, sobre tot quan troba l' expressió política adequada, que per no dependir de les organitzacions polítiques gubernamentals, sap imposar un respecte que d' altra forma no es conseguix.

Es més, el descuidar l' aspecte espiritual i polític podria no solament fer fracassar un Estatut regional ja aprovat, sino impedir que hi haguera prou entusiasme per a elaborar este estatut.

Este entusiasme no més pot naixer de la convicció de que València té una personalitat poderosa per la seua riquesa material, per la seua llengua i per el sentit lliberal de la seua història.

SUPRIMIT PER LA CENSURA

Del manifest prohibit per la censura a l' A. V. R.

CONCLUSIONS

"Opinem que la Dictadura és el resultat inevitable de tot un regim i que el deure de tots els valencians és contribuir a la seua ràpida substitució.

Sostenim que sols una República pot donar una plena normalitat política i realisar els ideals de llibertat valenciana.

Afirmem, dins de la pluralitat espanyola, l' existència de la personalitat valenciana en els seus aspectes econòmic, espiritual i polític.

Aspirem, per tant, a una República federal que permetisca la lliure manifestació de tot ideal, i dins la qual no siga possible la imposició autoritària d' una llei, d' una llengua o d' una classe social o religiosa.

La nostra llabor serà de solidaritat amb els republicans de tots els matisos per a l' obra d' exigir responsabilitats i d' implantar la República, i de col·laboració amb tots aquells elements que propugnen també l' ideal de fer ressorgir la personalitat valenciana."

Les eleccions generals

Sembla una mica estrany que els escriptors polítics en tractar del retorn del caciquisme en l' hora actual, ritmiquen entre dictadures militars i caciquismes burgesos i aristocràtics d' ençà la restauració borbònica, no tinguen tocat abastament el tema de la reforma de la llei electoral que amb una plomada podria fer, si vulguera el govern Berenguer.

Ens diuen insistentment que anem a unes eleccions generals, a unes Corts elegides amb la màxima puresa. Uns l' han demanada, la sinceritat; els altres la prometen. Però esta prometença és feta per a poder resoldre la representació popular segons la llei electoral en vigència abans de 1923, és a dir, la que considera dividit el territori estatal en districtes de fàcil domini caciquista, la única manera d' aconseguir uns encasellats que malbaraten el lliure joc electoral.

Els dirigents dels partits antimonàrquics que posen el seus esforços en dos directius ben interessants i necessaris: l' expansió de llurs forces, en quant capten afiliacions individuals i la unió entre partits per a obtenir un compacte front únic d' atae i defensa i d' assalt al poder, deixen en oblit, potser un xic massa, el camp, les condicions del camp de batalla. En referència a les eleccions generals el clos de la lluita civil és estret de sobres. Hi pullulen les petites feres ensenyades a electorejar a colps de vara d' alcaldia i a colps de rolls de paper d' injustícies. Els electors, uns van a les urnes com a borreguets cot el cap, sense elevar una mica la mirada, temories de les dents del ca del pastor, del cacic que dirigeix el pas del ramat amb l' ajuda de totes les forces de la governació posades en favor dels interessos de l' encasellament. Els altres electors o bé es llancen a una oposició titànica que segurament els donarà el domini en les properes eleccions dirigides per un interès germà i contrari en aparença basat en els mateixos o semblants procediments o bé s' han d' inhibir d' una lluita sense ningúna classe d' ideals ans plena de ridícules ideetes.

Agó que és una memòria del passat és un apunt de l' esdevenidor.

Els que hem viçut les eleccions vives de la capital i hem sufrut les infra-

humanes del realisme podien sospitar per al via la quantitat de sinceritats que hi ha a les ciutats i la quantitat d' impudor civil que hi ha als poblets. El número de diputats que elegixen els districtes rurals són majoria. Es clar puix que en fer l' elecció de representants en les Corts estos no representaran atra cosa més que l' estat del caciquisme que avui està en mans de les úniques consciències possibles d' usar-lo: les totalment desvaloritzades consciències dels partits monàrquics.

I els diputats elegits per les capitals no contrarestaran amb la seua qualitat i la pròpia força d' irradiació política idealista? Segurament s' estrellaran impotents de contrarestar el pes mort dels diputats caneros, pes útil per a un si en pro de l' absolutisme i per a un no contrari al liberalisme, la democràcia i la República.

Contra aquest greu pecat d' origen pot oposar-se una virtut, sinó cardinal, suficientment important per a desballestar el joc de la propera comèdia sufragista: els grans col·legis electorals —i no dic el col·legi únic perquè la tal cosa només podrà demanar-la un centralista. S' hauria d' anar, rapidament, al col·legi regional per dir-ho amb una paraula sobreentendora.

No he dit, certament, res de nou. Per aixó sembla una mica estrany que els escriptors polítics que demanen unes Corts constituents no pensen a fer les eleccions generals de tal manera que els senyors que el poble vote com representants siguin triats fora de les arpes del caciquisme interessat en que no siguin demanades, i en tot cas executades, unes responsabilitats que els ciutadans deben considerar imperdonables.

Ja sé que no més una revolució pot dur-nos a un bon terme; però mentres s' ha d' anar ala evolució ja que la nostra inactivitat és en favor de les posicions de l' enemic. Per ara unes eleccions a l' antiga és entregar un dret de la democràcia a les habilitats d' un màxim prestidigitador polític. El poble conscient ja està cansat de que li prenguen unes vegades a les bones i altres per la força la seua sobirania que tots els poders haurien de considerar en la seua total valor d' indeclinació i d' inviolabilitat.

CARLES SALVADOR

En l'Ajuntament i la Diputació

El Consell municipal i la Diputació de València prengueren l'acord de proclamar la cooficialitat de l'idioma valencià al costat de l'espanyol quan el Govern de Madrid se li va ocórrer autoritzar l'ús dels idiomes peninsulars i de les banderes, dins de les corporacions oficials, i esta es l'hora que, després d'aquelles sessions de valencianisme floral, no s'ha tornat ja a usar la llengua honorada, en funcions de càrrec per cap de persona, al si d'eixes cases, per lo menys que nosaltres sapíam.

¿Quin significat té aço?...

No ens enganyem. Este fet es el revelador de la insinceritat amb que procediren la majoria absoluta dels que s'en ocuparen, aprofitant una d'eixes fugues de sentimentalisme fàcil a que tan abocat està sempre el poble valencià.

L'exaltament del verb nostre a la vida política de València es hui per hui una ficció per tal com ha estat nat en condicions negatives de viabilitat.

Digam, suavitzant el concepte, que n'és lletra morta perquè no respon a una necessitat sentida ni ara ni mai, i com que no's poden improvisar en les persones els anhels espirituals ni els ideals heu's ací que l'acord esdevé supèrfu per partir de vici que l'invalida pràcticament.

Atra cosa seria si aquells senyors consellers i diputats de València es sentiren valencians de veritat. A bon segur que no hagueren esperat a que desde dalt els donaren llicència per a expressar-se en la seua llengua, com si este dret no fora anterior i superior al principi d'autoritat i, a més a més, impossible d'un Estat estrany, divorciat totalment de les nostres essències nacionals. Aleshores parlarien la llengua pròpia per sobre disposicions prohibitives, i si una llei draconiana els impedira usar-la en actes de governació subalterna o delegada, no seria sense la seua vril protesta, i qualsevulla avinentesa favorable estaria rebuda, no com una gràcia que mereix agraïment, sino com

la reconeixença d'un dret ben nostre que no ens obliga a posar telegrams ociosos ni molt menys mestallar, amb semblant ocasió, conceptes de subordinació, depressius per als nostres sentiments.

Tant es així lo que assegurem que si l'acord haguera obeït a un honrat propòsit de rectificació de conducta en go que fa al redreçament de les nostres valors culturals més representatives no s'haguera tardat gens en dictar normes als centres dependents de les esmentades Corporacions, encaminades totes elles a crear i generalisar el cultiu de disciplines específicament aplicades a l'estudi i desenvolup del patrimoni valencià, i en les escoles municipals i les de beneficència provincials s'haguera escomençat a ensenyar el valencià i en valencià als nens per tal d'acomodar l'educació a la Pedagogia i al concepte primari de Patria, puix es paradoxal i tragicament trist que, gràcies al sistema unitari espanyol imperant, el ciutadà valencià siga totstemp, i en la majoria dels casos, un estranger en sa casa.

Malauradament els prohoms i caps visibles en este poble malmés, destriat, i sense consciència de raça, que anomenen *provincies levantine* estan guanyats pel centralisme o resten desvalencianisats, que tant se val, i així els es molt fàcil organisar festes i pendre determinacions de gran parència regionalista, quan al fons tot es faloria, capciosa manera de distraure les energies ciutadanes per a afers de més enlairat sentit moral i polític, i, en el cas menys greu, ignoentes expansions per a mainades de col·legi i masses de gent senzilla, com ho son a este esguard la casi totalitat dels nostres compatriotes. D'esta faïso fan jocs de vell plasticisme i de retòrica teatral amb el valencianisme, sens no mai comprometre llurs interessos de partit, que es tasament allo que pretenen.

ISMAEL ROSSELLO ZURIAGA

"La Marsellesa"

La seua creació

I

L'oficial d'ingenieros Rouget de Lisle fea poc que estava destinat a Strasburg, on a les poques setmanes d'arribar podia contemplar un espectacle singular: un dia, el poble es llenguava al carrer plé de joia, i per la nit la ciutat s'alluminava espontaniament. ¿Quin era el motiu? Res menys que el Rei Lluís XVI era detingut en Varennes quan intentava fugir.

Per lo demés, Rouget de Lisle tal volta es trobava bé a Strasburg. Esta villa gaudia del prestigi de ser la segona en importància musical dins la França; tenia dos teatres de òpera, un en francès i altre en alemany i fins havia conegut abans que París "La Flauta encantada", de Mozart; tenia dos importants Capelles de música amb orquestra de vintifíne a trenta músics i cors nutrints, i una de dites orquestres era de les millors que hi ha hagut en França. Estava de director en una d'elles un músic cèlebre, Ignaci Pleyel, i anualment podien oïre simfonies, oratoris, etc. ¿Què més podia desitjar Rouget? ¿No era un bon aficionat a música? ¿No havia escrit, a més de poesies, la música per algunes d'estes poesies, lo que no feu altre escriptor del seu segle, l'levat de Rousseau? ¿No sabia tocar un poc el violí? ¿No havia escrit fins i tot distints llibres per òperes, dels quals se n'havia estrenat dos a l'Òpera Comica, un amb música de Gretry?

I és clar; a més, en Strasburg havien famílies distingides que tenien la música en gran estima i que la practicaven. Una d'estes famílies era, res menys, que la de l'alcalde; la seua senyora tocava el clavicé i un poc d'armonia i d'orquestració; altres parents també practicaven la música; pero era l'alcalde, l'alcalde mateix, Federic Dietrich, qui sabia tocar el violí, qui sabia cantar amb bona veu de tenor, i que fins escrivia música. Bé que li valgué per entretenir-se i distraure's, quan més avant, estant en la pressó, esgrigué una vintena d'alemanes. Abans, es clar, de que el guillotinen.

¿Pero qui pensava en aço? El cas és que la família Dietrich disfrutava en Strasburg de gran consideració. I ¿qué d'extrany era que a les seues reunions en que, naturalment, es fea música, assistia també Rouget, l'oficial d'ingenieros, que havia estrenat amb Gretry,

que tenia gran amistat amb este músic, lo que fins tocava el violí millor que Dietrich?

A les reunions de casa l'alcalde assistia lo millor de Strasburg i també molts militars: Victor de Boglie, jefe de l'estat major central; els generals d'Aiguillon i Aquiles de Chartellet; els tinentes Masclet i Desaix, l'heroi futur de Marengo... I Rouget de Lisle podia tractar-se amb molts dels que ocupaven els alts llocs militars, gràcies a la família Dietrich, i, naturalment, a les seues condicions personals.

Dietrich era un home de ciències, i havia entrat en política els primers dies de la revolució; anomenat comisari real, presidí les primeres asamblees de la vila, alentà la creació de la "Societat de la Revolució", i este fou el primer club obert en Strasburg; a l'arribar Rouget, tenia l'alcalde gran popularitat i influència.

Pero... ¿i en París? ¿Qué sececia? Puix Dietrich podia saber ja que, terminada l'asamblea constituint i feta la Constitució, el rei jurava davant dels mandataris del poble, i en tota França anaven a celebrar-se festes.

Per Strasburg, l'alcalde en volgué fer una, i, per a tal, volgué posar en relleu els meritis de Rouget, encarregant-li la lletra d'un himne, al que Pleyel posaria la música. I una volta escrit, el feu traduir a l'alemany i repartí les dos versions profusament entre el poble.

I arribà el dia; per lo mati tingué lloc la festa religiosa; després les dames oferiren a Dietrich una corona civica i ell la deposità sobre la Constitució, dient: "Creez respondre a vostres intencions coronant el nostre nou còdic d'aliança, amb estes fulles de roble, ofertes per vostres mans..."

Després començà la festa popular. Un cor i una immensa orquestra havien sigut reunits, dels quals formaven part tots els músics de la ciutat, i al front, per dirigir-los, Ignaci Pleyel.

La plaça de les Armes de Strasburg estava plena de gent fins els terrats; ací i allà, totes les bandes, militars, i l'himne començà:

"Libertat santa,
Libertat santa,
Sigues l'ànima del vers
I que fins nostres concerts
Tot ens porte ta noble marca..."

La melodia s'elevava amb un caràcter de cantie alemany; tot estava bé, per una festa pacífica de flemàtics al-

saciats. L'orquestra i el cor atacaren la primera frase, i després entraren les músiques militars i el poble en un formidable unison...

...I Rouget esgrigué temps després: "Sovint sene, de l'atra banda del Rhin, este cant consagrat a la llibertat francesa..."

EDUARD RANCH

LES LLETRES

-Patria Nova- (1.ª època)

Pensem anar donant poc a poc una llista més o menys comentada de publicacions valencianes passades i presents per a que els lectors que no tinguen una idea clara del moviment polític-cultural valencianista vaguen adquirint dades que els ajuden a formar-la.

Comensarem per "Patria Nova".

Era setmanari.

Constava de huit pàgines en foli. Enric Portegàs va dibuixar una capçalera bellament simbòlica, centrada per un home agenollat que empujava una gran espasa, mentres pel fons sortia un sol amb les quatre barres...

Seguia—en tots els números—un cuadro on predominava la paraula "voluntat" seguida d'este desiderata:

"la oficialitat de la llengua valenciana."

"que siguen valencians tots els que en nostre reïne desempenyen càrrecs públics, governatius i administratius, i els militars que impliquen jurisdicció."

"l'autonomia tan ampla com se puga obtenir per al municipi i la nacionalitat valenciana."

"el restabliment del dret foral valencià amb les modificacions que aconsellen els temps."

"el servici militar voluntari i retribuit."

"la instauració del crèdit agrícola en tot el reïne."

"Bolsa de treball i Museu social valencians."

"caixes de retiro per a la vellesa."

"pensions als pares prolífes i exenció d'alguns impostos."

"la ensenyansa integral gratuïta i obligatoria."

"tractats de comerç i abaratament de tarifes ferroviaries i marítimes."

Este era el programa de la revista. No anem a analitzar-lo, encara que havem de fer constar que el valencianisme actual discrepa en alguns punts, sense perjudici de reconeixer cordialment la bona intenció que l'orientava i que indubtablement va influir en la formació de nous valencianistes.

Generalment cada número duia un dibuix o caricatura de caràcter polític, en els quals s'expressava de manera plàstica alguna rra del valencianisme o es recollia algun caire de l'actualitat.

I seguien els diversos articles, les diverses seccions.

Els articles els escrivien Marian Ferrandis Agulló, Salvador Danderis Taty, Eduard Martínez Ferrando, Miquel i Enric Duran i Tortajada, Pasqual Asins, Luis Cebrian Ibor, els germans Blanquer Belda, Rafael Trullenque, altres que no recordem i altres que tot s'ha de dir—s'han desinteressat del valencianisme o s'han interessat per altres coses...

No anem a enumerar totes les seccions.

No cal dir que hi havia una secció doctrinal, destinada a explicar i comentar els termes del programa que havem copiat.

També hi havia una secció titulada "Pobles benemèrits" on es parlava de totes aquelles poblacions valencianes que havien representat un paper de fidelitat a l'esperit racial.

"Versos de patria" era el títol d'una altra secció on s'aplegaven estrofes del sentit que cal suposar. I en ella esgrigueren Josep Maria Bayarri, Francesc Puig-Espert, Santiago i Lluís Cebrian Ibor, Josep Blanquer Belda, Francesc Caballero, Josep Maria Gimenez Fayos, Daniel Martínez Ferrando, etc.

Hi havia un glossari en el que col·laboraven diversos redactors.

"Consells i advertencies" era la secció on es feien els comentaris ràpids, humorístics, irònics, personals, intrascendents...

Caient popular tenia la secció de "Diàlegs al vol" en la que s'ajuntaven petites converses d'aquelles tan pintoresques que fa la gent volent parlar en castellà sense saber-lo.

I... així successivament.

En conjunt, resultava una revista ben feta, amena, interessant dins de la seua modestia. Lo que segurament estranyarà a tots els que no pensen com han canviat les tarifes de fàbriques de paper i d'imprentes és el preu que, malgrat el timany esmentat, era de cinc cèntims.

Fou director del setmanari Marian Ferrandis Agulló, escriptor documentat i al mateix temps ben avingut amb les coses del poble, per tot lo qual estava capacitat per a donar eficàcia a la revista. Ferrandis Agulló va morir fa uns anys, encara jove, quan havia de fer molt per les reivindicacions valencianes.

El primer número de "Patria Nova" va eixir el 6 de març de 1915. El darrer número va eixir el 7 d'agost del ma-

Catalunya i la República

A la reunió celebrada en San Sebastian per els representants dels partits republicans espanyols, hi assistiren delegats dels tres partits catalanistes republicans, Acció Catalana, Acció Republicana i Amics de Macià.

La importància del pacte concertat en San Sebastian residix principalment en la forma com s'ha plantejat el problema de la llibertat de Catalunya i en la solució justa i liberal que els reunits es comprometeren a acceptar.

El senyor Carrasco que ostentà en la susdita reunió la representació del grup més numeros i caracteritzat, el d'Acció Catalana, ha explicat davant de tots els adherits al seu partit la gestió dels representants catalans. La falta d'espai ens impedia reproduir "in extenso" el seu interessant discurs, del qual donem no obstant a continuació un substanciós fragment:

"El que va triomfar a Sant Sebastià, el que féu possible per primera vegada que el plet de Catalunya fos pres en consideració per forces polítiques espanyoles fou la sinceritat, la claredat, la cruïda amb què vam exposar aquest problema."

Els vaig dir, doncs, per començar, que no perdríem el temps parlant primerament de les nostres qüestions, al contrari, n'avanciaríem, perquè havien de fer-se càrrec que el nostre problema, la nostra qüestió és una cosa tan viva, tan candent, que en produir-se aquest canvi, aquesta remoció de l'obstacle que tots desitgem, es presentarà a la vegada com un nou obstacle la qüestió de Catalunya. No serà possible posar les bases, posar els fonaments del règim que hagi de substituir el que hem d'enderrocar si ja des d'ara uns i altres no sabem ben bé on estem i no tenim una orientació clara del que és el problema de Catalunya i la possibilitat de resoldre'l."

Si el nou estat de coses que pugui succeir no té en compte el fet de Catalunya, llavors a nosaltres no ens interessarà el canvi, a nosaltres no ens interessarà ni la revolució ni la república si conjuntament en aquest fet de plantejar la revolució no es reconeix per endavant la personalitat del nostre poble. (Aplaudiments.)

Perquè també ens interessaria, per exemple, que es pogués enderrocar a Itàlia el feixisme i es pogués treure a Mussolini; pero si em criden d'allí perquè els ajudi a treure'l, no hi anirem si no n'ha de venir algun profit per a la nostra pàtria. (Aplaudiments.)

Vaig insistir i els vaig fer una exposició del nostre problema en els mateixos termes que us l'he presentat en la primera part d'aquest parlament, i vaig argüir: Es que vostres tenen raó de queixar-se de la forma com fins ara s'ha parlat del plet de Catalunya. Vostres fan el retrat que alguns polítics nostres parlaven d'una altra a la Rambla, i per entendre'ns cal parlar aquí de la mateixa manera que parlem a la Rambla, encara que més clar, perquè tinc la seguretat que ara em dirigeixo a un auditori d'homes democràtics que tenen el dret d'exigir-me una completa claredat i sinceritat en l'exposició dels meus arguments. (Aplaudiments.)

Faci-se càrrec—els vaig dir—que aquesta no és una qüestió d'administració, d'organització regional, ni de federalisme, repetint les paraules d'En Prat de la Riba. Els deia que era una qüestió de pàtria, i que de pàtria no n'hi pot haver més que una i que la nostra és Catalunya.

El dilema que planteja "A B C" quan diu "germans o estrangers" estem conformes a resoldre'l en el sentit de dir que som estrangers, pero que som veïns i tenim una sèrie d'interessos i vincles que poden ésser molt interessants, pero que som dos pobles que precisament per a viure agermanats han de viure completament diferenciats i completament lliures. (Aplaudiments.)

Podeu comptar que aquestes manifestacions meves no trobaren, certament, l'acolliment que ara vosaltres hi presteu. Hi varen haver moments, que foren breus, que foren curts, i no haig de reconeixer lleialment, que tots miràvem la porta pensant si jo la passaria o me la farien passar. Pero insistíxo que, fàcilment va triomfar la sinceritat i la veritat, i va triomfar també la doctrina i el principi. A San Sebastià va triomfar el Dret."

Terres valencianes

Primer—a seguit de València—va ser Sueca. Ara Villarreal hissa la Senyera en la Casa Ajuntament, al so de la marxa de nostra Ciutat, oïda de peu per una gentada emocionada i respectuosa.

D'un diari de Castelló traduíem estes paraules que, com expressió d'un sentiment col·lectiu trobem d'un to i una orientació molt estimables:

"El moviment d'exaltació regionalista iniciat en València no es una utopia, es una realitat que s'imposa i que triomfa. Per als seus enemics—els enemics de tot lo lloable—València camina a passos triomfals, gegantins, cap a la eum."

"Es l'esforç de tots els seus fills, que, posats sons ulls en ella—sols en ella—llaboren amb totes les forces de la seua ànima per a engrandirla i glorificar-la. I en este moviment, en este resurgir, hi ha una ensenya que compendia les grandesses pasades i les esperances futures; les tradicions que son nostre orgull i les esperances que son nostre alé: la Senyera."

*

L'Ajuntament de Denia ha acordat també usar la llengua valenciana en els actes oficials i hissar la Senyera en la Casa de la Ciutat.

prem interés de l'expansió de la llengua valenciana, te un "pendant"—si cap parlar així—en la dignitat de la mateixa llengua.

Molt encertadament, "Taula de Lletres Valencianes" fea una crida a vides revistes i als escriptors. Ells han de dir la darrera paraula en aquesta tàctica. I ells la deuen dir, ja que, com dia un assagista, a l'autor correspon l'autoritat.

AVANT té molt d'interés en fer constar la seua adhesió a eixa iniciativa i s'ofereix incondicionalment, amb tota la seua modèstia.

Avanç de teatre valencià per a la vinent temporada

AVANT va a dedicar l'atenció de guda al teatre nostre com a manifestació viva de la personalitat valenciana i d'una àlies de nostra activitat literària.

Hem anat a vore als empresaris. —Es enjorn—ens han dit tots—. Bé, ja ho sabem—els hem respost, pero ara com ara, sols volém donar un avanç. Temps hi haurà de parlar amb major deteniment. I així, ens han dit:

JOSEP FAS

Ja sabem. Es un home baixet i gros, i com tots els baixets i grosos, amable; va ésser empresari del "Modern" en la seua època de major esplendor. A ell es deu que es puguen fer obres en dos actes i la lliberació de la "peça" popular, pertanyent a un teatre que no es precisament el que debem conrear nosaltres. A mes a mes, el senyor Fas es llest, entén el negoci i està alçant un teatre de nova planta al carrer de Ribera. Primerament, l'home tenia dubtes. ¿El titularia "Regional" o "Valencià"? Li hem dit que el nostre pareixer és que el titole "Valencià". I l'hem convençut.

—Jo oferiré al públic obres en dos actes. Comèdia moderna, com la que ferem en el desaparegut teatre, del carrer de Rojas Clemente. Vull seguir el mateix tò d'allí. Algo progresiu i decorós. Varem donar a conèixer un estol escollit d'autors, varem presentar una companyia molt estimable, es presentaren les obres amb decorat pintat a posta, fins amb luxe, i això farem ara. Volguera tornar a compondre per al nou teatre la mateixa companyia, tornar a rebre obres dels mateixos autors d'aleshores. I així seguirem laborant amb fé per la marxa ascensional de nostra escena.

Després em mostra la maqueta del futur edifici, que a jugar per ella, serà cosa espléndida.

—¿Elenc?...

—No hi ha res encara concret.

—¿Inauguració... a Nadal?...

—Abans, abans.

—Gràcies, don Josep.

VICENT BARBER

El teatre Eslava compta en sa brillant historia amb una breu pero profitosa i distinguida actuació de valencià quan encara no havia arribat a guanyar l'apetència del públic que hui té. Aleshores s'estrenaren, entre altres obres, una de Morales San Martín, i "Novios de Pascua", de Juliá. Ara, el senyor Barber, empresari de l'Eslava, torna a organitzar una campanya de teatre valencià.

—Diga 'ns projectes per al teatre "Cervantes".

—No, home, no el titolen tan pronte. La gent i la premsa ja van dient que es titularà "Cervantes" el nou teatre. Encara no hem pensat en el nom.

—"Cervantes" no es titol massa adequat per a un teatre de nostre geure, i més fent-lo d'ara nou... malgrat nostres màximes admiracions per l'autor del "Quixot".

—Puix, fins ara no hi ha res traçat més que el propòsit. Tant el propietari, don Miguel Sancho, com jo estém disposats a intentar crear en Valencia un teatre valencià gran. Haurem de crear-ho tot, començant per els autors, no perquè no ho puguen fer, sinó perquè no están avets a escriure comèdies en tres actes que es el que volém fer. Solament, d'un modo transitori composarém el cartell amb un'obra en dos actes i un altra en un. Volém que surxiquen els autors com han surxit en Catalunya.

La Senyera representa ara la existència de les terres valencianes. Deu representar la voluntat valenciana d'estes terres. Emocionar-se davant de la Senyera no ho es tot. Hi ha que voler ser forts, intel·ligents i lliures pel nostre propi esforç, si volem tindre un símbol.

L'escenari ja van a tindre'l. Coneixem de tota la vida de lo que es nostre Eslava, volém fer un altre Eslava—amb comèdies humanes, modernes, netes, dignes, i en tres actes, ben montades, acuradament representades i en valencià. La marxa de tots dos té de ser idéntica i paral·lela. Volém avar a la classe social rica o intel·lectualment cultivada a escoltar valencià pulere i viu. Paco Comes dirigit—sens treballar davant el públic—la formació i montará les obres com ell sap fer. En una paraula, si malgrat tot lo que tinc embastat i projectat no poguera oferir al públic en eixe teatre una producció tan digna com la de l'Eslava castellà, abans de descendir, de viure sens la màxima dignitat artística, ens aniríem per el foro i s'acabaria tot.

Les paraules del senyor Barber, tan interessants, ens han sigut fortissimament simpàtiques.

EDUARD BUI

Ja comencem a parlar de les eleccions

Algú pot pensar que es prompte encara per a parlar d'eleccions. En primer terme perquè les eleccions ens les ha oferit el govern, com també ens va oferir, i d'una manera principal, la pau dels esperits, i tots, qui més qui menys, tenim els nostres justificats motius per a desconfiar. Pot haver pau, mentre molta gent perseguida per la Dictadura està encara en les presons o en l'exili? Evidentment que no. Les eleccions fins ara no han sigut més que un tema de conversa a l'eixida dels Consells del Ministeri, per a que la gent vaja covant alguna il·lusió i la premsa tinga de que parlar i oblide una mica la censura. Per a que ens ereguem que va de veres falta la convocatòria electoral i sobretot la necessària llibertat de tribuna i de premsa.

Parles i escrius en castellà. I t'excuses dient que no saps escriure i parlar en valencià correctament. Tan segur te trobes de que en el castellà te pasa lo contrari?

Encara que siga prompte, aprofitem l'actualitat. Perque no hi ha dubte amb la qüestió del cens—bona tupaada preparaven els Rosari Martínez i companyia—les eleccions son una actualitat.

A qui li interesse la renovació política de veres, sense les hipocresies dels conservadors i dels liberals i d'altres que no son ni conservadors ni liberals, es plantejara en primer terme el problema de la intervenció o abstenció, suscitada per Marcel·lí Domingo a favor d'esta segon postura. Que deu fer-se, quan es té una concepció elevada i pura de la política? El argument de l'abstenció és molt fort. Pero la política no es pot fer a base d'abstencionismes, sinó per el contrari a base d'un intervencionisme constant. Serà per tant vàlida aquell argument si garantitza una altra classe d'acció, que és la revolucionària. En poques paraules: no hi ha més que dos camins, el de la revolució i el de les eleccions. Si s'abandona un d'ells, és perquè es vol mapendre l'altre i es veu possibilitats de seguir-lo. Abstinésses de les eleccions per a quedar-se en casa, malparant del govern i de tot lo constituït, és una cosa que no la sabriem comprendre.

Si no s'opera una transformació en les masses i en els partits el camí a seguir, per els que no vullguen quedar-se en casa, sera indubtablement el de les eleccions. Cas de que les convoque el govern. Puix si Primo de Rivera feu l'experiment curiós de viure sis anys i mig sense estos maldecaps, res tindria d'estrany, que el successor, fidel a la Dictadura, en tantes coses, l'in demostrara fidelitat també en esta.

Sobre este tema no volem fer per ara més que una consideració que reputem esencial. I és la de que ningú partit o agrupació deuria triar els seus candidats fora de casa. Els que vagen a les Corts representant a Valencia deu ser valencians. Els nostres interessos no es poden confiar, com s'ha fet fins ara, a gent que no els estima i sobretot que no els coneix.

Valencia per als valencians.

TROSSOS I MOSSOS

Notícies d'estiu:

La serp de mar' la doble besonada, el nou cacau, directorial-dictatorial en "Lo Rat-Penat"... Esta vegada sense lápida.

*

José María Juan García ha arribat ja on li calia.

Es dir: a publicar una secció fixa en un diari de versos en castellà. I s'ha superat. Es més García que en valencià.

*

Paterna ha tingut un mantenedor de Jocs Florals dels que entren pocs en lliura. Res menys que l'Arxiprest de Lleida. Va fer un discurs mixt, en castellà i en valencià; la segona part segons digué, a petició del públic. I al final, per a que no digueren, a modo de contricció, llançà un víxex Valencia, un víxex Espanya i un víxex el rei, que anava tan bé a aquell moment com dos pistoles a un Sant Crist.

*

Pero quan estigué millor fon al florjar a la reina. A la reina dels Jocs. Li va dir una de coses als ulls, a les galtes, a les dents, als llavis etc. que deixà embaldies a les xicones paterneres i "colonials". I encara tingué lloc a manifestar-se la seua galanía al descorxar el xumpany, com un mestre de cerimonies. I al comentari de un dels concurrents, una mica ironie, sobre les seues habilitats mondanes, va contestar l'Arxiprest amb un mig-riure misteriós:

—Han de saber, senyors, que he segut secretari del Cardenal Benlloch.

*

Díques-me com escrius i te diré qui eres.

(Perdó per amprar i deformar la dita).

Ja ens va sorprendre aquella pallola regionalista. I, entre la epidemia, el ens el·linic d'una dreta evolucionadora, aquella de l'ampli balcó en la Plaça encara de la Reina.

Vingueren amics d'aquells ingènusos qu'ens donaren la notícia amb la gran alegría:—També hi ha dreta Regionalista.

Ens posarem a tremolar. Hi havia competència. Volien llevarnos el pa...

Pero prompte descausarem.

Una bandera valenciana i a l'atre costat una espanyola. Tres penjols valencians i altres tres espanyols... I, en fi, aquell rótul tan expresiu: "Derecha Regional Valenciana". No hi havia por. Eren els coneçuts del valencianisme bien entendido.

*

Hi ha que reconeixen que els millors moments que passa en l'Ajuntament el concejal Sr. Oller, es quan, rara avis s'escau parlar en valencià.

Ha de ser amb motiu de un canvi de nom de carrer antic o d'alguna festa amb "bailes populares" o la recepció d'algún telegrama de la región.

I aleshores—no coneçuen sa córpora inmensa i aquella barbeta esgarriadora? Aleshores se empetitix, se infantilisa, i amb una veu mes tremolosa que la que té per als dies laborables, justifica la seua intervenció en valencià.

I quan troba en l'esguard dels companys de Consistori la tàcita conformitat—pasiva benevolencia—llançà una parrafada florida, suau, discreta, prudentíssima...

I, amb la satisfacció del deure complit, recobra son aspecte i s'en va pels corredors a asustar empleats.

*

Diuen que pronte va a eixir en Valencia un diari de la U. M.

Ho celebrem.

Fea temps que es fea sentir en Valencia la necessitat d'un periòdic humorístic.

Llixcau:

Taula de Lletres Valencianes.

Nostra Novela.

Acció Valenciana.

Els llibres de

"L'estel".

Havem rebut una quartella que diu lo següent:

"Amalio Gimeno, que no és valencià ni ha fet coses extraordinàries per Valencia, té l'honor de que el seu nom figure com a nom del principal carrer —per ara—de la nostra ciutat.

Ausiàs March, que és una de les glories més pures i més grans de totes les terres valencianes, no té a la capital del Reine més que un carrer curt, solitari i retirat.

¿Hi ha lògica?"

No.

Ni lògica ni altres coses més necessàries...

*

Hi ha ciutats que tenen una magnífica capacitat per a recordar i es dediquen a celebrar aniversaris, centenars, milenars, bodes de plata, bodes d'or, bodes de diamant i bodes de llanda.

En canvi, hi ha ciutats que tenen una magnífica capacitat per a oblidar. Entre estes es pot contar Valencia.

Valencia tenia una plaça que es dia de Blasco Ibáñez. A eixa plaça se li va llevar el nom de l'il·lustre escriptor, no per a restituir-li el tradicional, sinó per a "castigar" al polític que hi havia en Blasco Ibáñez. I Blasco Ibáñez, el gran cantor de la ciutat, es va quedar sense un carrer que duguera el seu nom.

Ara bé: Valencia ja ha oblidat allò...

Al menys, les coses estan com si allò s'haguera oblidat.

El 13 Setembre a través dels diaris

Per tal de recordar el colp d'Estat hem fullejat els diaris del 13 de setembre de 1923 i dies següents.

Ens han eridat l'atenció alguns títols de les seccions teogràfiques: "Don Melquiades quiere gobernar solo", "Por un anónimo, el gobierno descubre un complot militar", "Contra las manifestaciones separatistas".

Hem llegit la informació referent al complot que va sorprendre la tranquila existencia de García Prieto. Una de les primeres disposicions que prengué el govern reuní en Consell, fon ordenar que s'exercira una rigurosa censura sobre la premsa. Així defenia el poder civil aquell desgaciat García, espantall dels polítics liberals.

A l'endemà les pàgines dels diaris tenen un aspecte sensacionalista. Constituirien, segurament, un plat fort inclús per a les gents que no saben tindre un periòdic a la ma sino porta la notícia d'un gran crim o d'un sucés de pel·lícula. Els llegirien àvidament i donarien lloc a comentaris de tota classe. En ells trobem ja el manifest signat per Primo de Rivera i adreçat "Al País y al Ejército" i un curiós despaig oficial d'aquell ministeri covard que fa saber per a tranquil·litat de tots els ciutadans que "el gobierno, reunido en Consejo permanente, cumple con el deber de permanecer en su puesto (sic)..."

La situació naturalment, es reflectix en Valencia. Ací, reunits els generals i jefes de la guarnició manifestaren la seua "disciplina y lealtad a los poderes constituidos".

SUPRIMIT PER LA CENSURA

Esta sentència ferotge i desgraciada, imprecident pel simple atae a un diari, revela el panie i l'enecament de la política italiana front a la invicta Iugoslàvia, a la qual, tot volent-la combatre, li donen, amb els seus heroies martirs, gloria i honor, malgrat la sinistra alegría exterioritzada pel poble italià celebrant els fusellaments, deguda a la morbida propaganda de la Foglio d'Ordin feixista, totstamps tan temerària, barroera i imprudent.

"No sólo no presento mi dimisión, sino que ahora mismo destituyo a los ministros, proclamo al Estado de Guerra y me dirijo al País con un manifiesto."

I aixins continen la incertitut fins que el dia 15 es llig que Don Alfonso, arribat a Madrid, accepta el Directori militar.

¿Veritat que sembla una "revolució" (és el nom que li donà el Dictador) d'un país americà?

¿Serà esta la darrera "revolució" d'eixe gènere?

Carnet internacional

Nacionalisme iugoslau

En Triest es verifica estos dies la vista del gran procés contra els patriotes iugoslaus que bombardejaren la redacció del diari italianista "Il Popolo de Trieste, ocasionant víctimes.

Els patriotes processats son dihuit, entre els quals figuren: Slavko Bevč i Manfreda, estudiants, Komac, Maria Franceskin, Ferran Bidovež, Francese Marusig, Francese Valencitch, Spengher, Zvonitch, pertanyents tots a l'organització patriòtica "Borba" que, segons declaració dels processats, depenia d'un Estat Major, aludint al iugoslau.

En la campanya que havien d'eixecutar els voluntaris nacionalistes, figuren, a més a més, els següents atacs: Al Princep hereu, a Mussolini, a l'escola de Gorjup i al Far de la Victoria, este portat a terme amb baixes italianes.

Donada la importància del procés s'ha format un Consell de Guerra especial per a la defensa de l'Estat.

El general italià Dessi, que actua de fiscal, ha declarat en una interview que el procés és molt més greu del que es pensa i que la Venècia juliana, naturalment, és italiana i no iugoslava.

La nota dominant en el procés de referència, és la fermesa dels patriotes iugoslaus a confessar la seua participació en l'atac en qüestió, si bé, per raons d'ordre forense, incorriuen en contradiccions per a desorientar al tribunal.

La sercunitat dels processats ha estat tal, que un d'ells, Bidovež, en declarar-se autor, ho ha fet tot riguent-se amablement al president del tribunal, general Cristini, i acabà la seua confessió saludant-lo a la romana, ço que feu que el públic italià protestara per tan franca rifada.

Mentre es debatix el Consell de guerra s'ha registrat una escaramuga a la frontera entre els patriotes armats dels Estats enemics.

Itàlia, precabudament, havia reforçat la frontera amb un batalló i nombroses patrulles. Una d'estes fon atacada en territori julià pels eslovens, que tractaven de guanyar la frontera de sa lliure pàtria, havent un mort i un ferit dels primers, i un mort dels segons, al qual se li ocuparen interessants documents de l'Estat Major d'Itàlia.

El Govern italià, puix, es troba en un delicat conflicte d'invasió ante la irreductible Iugoslàvia. ¿Qué farà l'arrogant Mussolini?

De moment, la premsa italiana no s'atreix a parlar, sobre ser el moment que semblava dessitjar.

El procés ha finit, com era d'esperar, aplicant tot el terror de la llei italiana. El tribunal ha condemnat a Marussitch, Milos, Bidovež i Valencitch, que foren fusellats acte seguit, a les sis hores de la matinata del dissabte propassat. Spengher ha estat condemnat a trenta anys de presó, altres huit processats a diverses penes i els cinc restants han estat absolts.

Esta sentència ferotge i desgraciada, imprecident pel simple atae a un diari, revela el panie i l'enecament de la política italiana front a la invicta Iugoslàvia, a la qual, tot volent-la combatre, li donen, amb els seus heroies martirs, gloria i honor, malgrat la sinistra alegría exterioritzada pel poble italià celebrant els fusellaments, deguda a la morbida propaganda de la Foglio d'Ordin feixista, totstamps tan temerària, barroera i imprudent.

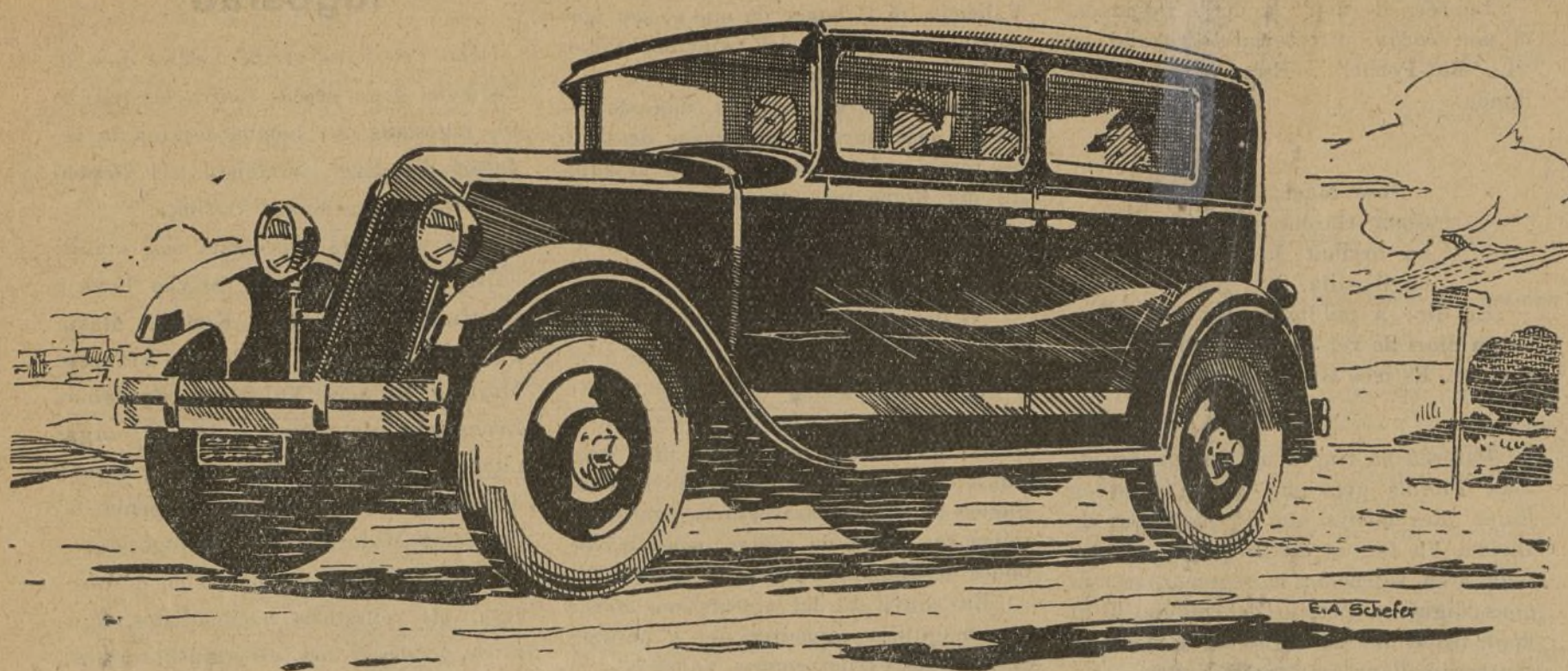
JOSEP GASULL

La llengua propia es una cosa viva que està per damunt de les disquisicions filològiques, les remembrances de l'antigor i els patriòtics acords oficials. I tan per damunt: en el Poble...

Imp. La Gutenberg.—Valencia

RENAULT

SORNI, 8
Teléfono 13226

ha conseguido con su nuevo modelo unir, a la insuperable CALIDAD europea, una belleza de LINEA inigualable.

Vencedor en el circuito de MARRUECOS; 741 kilómetro de recorrido a 121 kilómetro por hora de velocidad media.

VEALO EN EL STAND DEL REPRESENTANTE PARA VALENCIA

En tots els cafés i bars
demane sempre el

ORANGE CRUSH

Del taronjer als seus llavis

SIREP
FABRICA DE GORRES I SOMBREROS DE PALLA
SIREP
REGISTRADA
INMENS SURTIT EN MODELS
VENTA AL PER MAJOR
VENTA AL DETALL
En Sendra, 4
Angel Guimerá, 52

¡No vos confondiui! Esta casa no té sucursals ni establiments al detall. Realisa les ventes en la propia fábrica.

EL MILLOR SURTIT EN CALCES, CALCETINS I GÉNEROS DE PUNT, L' ENCONTRARÀ VOSTÉ EN LA

CALITATS INCOMPARABLES

CASA GIL

PREUS ECONÓMICS

FABRICACIÓ DELS FAMOSOS CALCETINS **TITAN**

VENTES AL PER MAJOR I MENOR
Fábrica: Azcárraga, 29
Magacen de ventes al detall: Carrer de Adresadors, 15
Sucursal:
PEU DE LA CREU, 12 TELEFON 10530

¡Escolte, amic!

Els "DADOS LUMINOSOS" **CLAVO** parlen

NO HI HA MILLOR ANUNCI LLUMINOS

EN VENTA O LLOGUER

CLAVO

Alacant, 9 - Telefon 12460

El millor taller de faroles i pintura de cristalls

Vixca Valencia i els lluminosos **CLAVO**

Cervecería OLYMPIA
S. Vicent, 45

Especialitat en cerveces

Moritz, Pilsen i Munich negra

ESMERAT SERVICI

"MI AGENCIA" ENRIC FLORS

TRANSPORTS GENERALS

Servici especial en autocamions de Valencia, Villena, Elda, Novelda, Aspe, Elx, Crevillent, Callosa del Segura, Orihola, Murcia i Alacant.

Alcoi, 7-Valencia Apartat 385-Telefon 13702

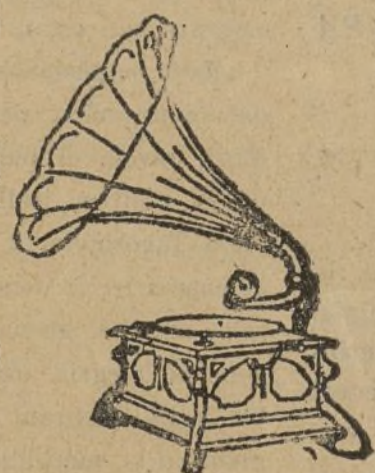
Gramofons i Discs ODEON

Sempre les darreres novetats i lo mes selecte del catàleg general i suplement ODEON

GRAN TALLER DE REFORMES

Joan March

Manyans, 6 (Cerrajereros) VALENCIA

L' ANTIGA I ACREDITADA SASTRERIA DE LA VALLADA DE S. FRANCESC

DE Bauset i Ponce

S' HA TRASLADAT A

Carrer de CLAVÉ, 4, baix

(abans, Torn de S. Gregori)

front a Casa Cogollos — junt a Olympia Aon seguirà atenent a la seua distingida clientela i públic en general, amb la cuidadosa atenció que es probervial en esta Casa.

NOSTRA NOVELA

Revista literaria popular

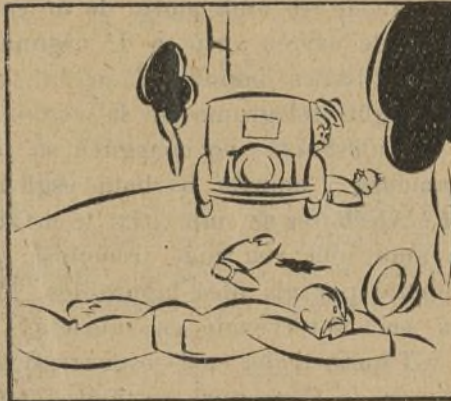
TOTES LES SETMANES

30 céntims

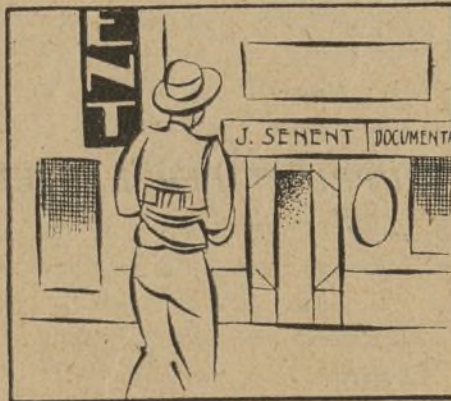
A VN ILAVIRO DE CARCAIXIENT
IEL FA BON CHOIFER SIENENT

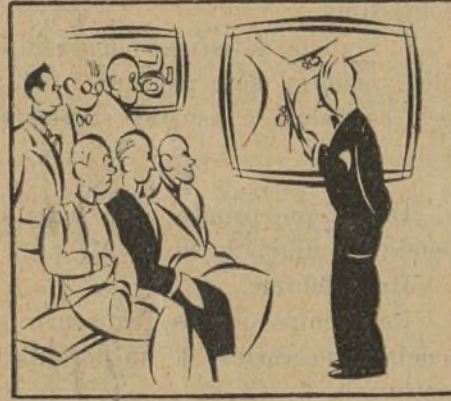
EN ELS DINÉS QV'AFORRA
VN AVTO. GORI, COMPRÁ

LA PRIMER VEGA QV'IXIA
FEV VNA CARNISERIA

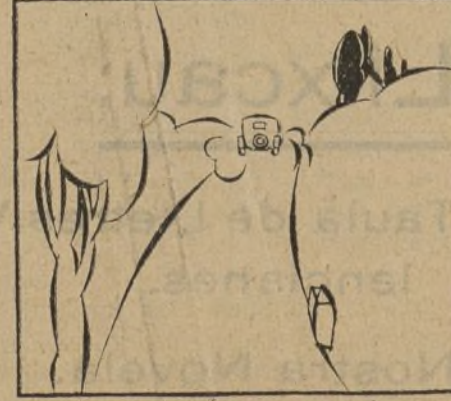
EL SEV EPILIC VEENT
EL FEV BUSCAR A SIENENT

EN L' ACADEMIA LOGRABA
DEPENDRE MOLT SENT TAN FABA

ELS DEMÉS SE LI BVRLABEN
I EN BROMES EL MOLTSTABEN
DIVIXOS DE CARBONERAS

PERO ACABA LA CARRERA
I ES MENCHA LA CARRETERA
TEXT DE J GARCIA

J. SIENENT

DOCUMENTACION AUTOMOVILES. ENSEÑANZAS Y CARNETS DE CHOFEROS VALENCIA COLON 58 TELEFONO 12.900

Durant la reforma del local
GRANS REBAIXES DE PREUS
en tots els articles

CASA MELLADO

PAU, 7

Bolsos, Carteres, Pitilleres, Maletes y Maletins, a manco del seu cost, i alguns casi regalats.

Avans de comprar no deixeu de visitar esta casa, puix en ella trobareu els models més elegants i bonicos a preus de VERDADERA LIQUIDACIO.

Próxima apertura de la Nova Secció de Novetats per a Senyora

Fábrica de llunes i cristalls

J. PRAT

Acristalament d' obres.—Vidrieres artístiques.
Colocació de cristalls a domicili.

COLON, 7 **Teléfono 12306**
VALENCIA

MOBLES MIQUEL MAS

Carrers Alcira i 51, núms. 14 i 16

(Continuació Espartero, front a Gran Via Cervantes)

TELÉFON 10076

CONSTRUCCIÓ Y CALITAT GARANTISADA

NO DEIXE DE VISITAR L' IMPORTANT
— EXPOSICIÓ D' ESTA FÁBRICA —

NOSTRE

TELEFON

12398

LA INGLESA

Per a comprar els millors preservatius dirigiuvos sempre a San Vicent, 164. LA INGLESA. Hi ha entrada per la escaleta.